

lijk opzicht daardoor te kort wordt gedaan. *Beleedigend* is dit alles ook op deze plaats genoemd, en het wijze woord „de arbeider is zijn loon waard” kan nog steeds aldus worden opgevat, dat de arbeider zooveel waard wordt geacht als het loon, waarvoor hij werkt. Gebrek aan waardeering, dat is dus de wortel, waaruit het beknibbelen van onze honoraria voortspruit. Ditzelfde gebrek komt, gelijk de *Vox* schrijft, ook aan den dag bij de bepalingen omtrent de vergoeding van reiskosten, die men voor den Staat maakt, bijv. als burgergeneeskundige, lid van een militairen keuringsraad. In deze hoedanigheid krijgt men slechts tweede-klasse-reiskosten vergoed, tenzij men de eer heeft, in gezelschap van den voorzitter van dien raad te reizen. Op zichzelf is de geneesheer dus — in de oogen van „monsieur le Bureau” — niet deftig genoeg om in een eerste-klasse-coupé adem te halen. De voorzitter echter kan hem verheffen uit zijn gezonken staat, als hij dit wil.

De *Vox* acht dit belangrijk genoeg om bij het hoofdbestuur erop aan te dringen, deze zaak onder de oogen der overheid te brengen, teneinde verandering hierin te verkrijgen. Ik zou gelooven, dat dit de moeite *niet* waard is. Natuurlijk, het is ongepast, dat de bureaucratie zich inbeeldt, hooger te staan dan de geneeskundigen. Maar daarom behoeven wij nog niet te eischen, dat een *uiterlijk* teeken van die inbeelding verdwijne. Die zal toch wel blijven bestaan, maar niet *ons* tot oneer strekken. Wij behoeven ons gevoel van eigenwaarde, voorzoover wij daarop recht hebben, niet prijs te geven, als wij in de tweede, desnoods in de derde, klasse rijden. Bepaald onrecht zou ons alleen geschieden, indien onze stand het meebracht, steeds eerste klasse te reizen, en wij dus zouden moeten bijpassen, als de Staat ons slechts tweede klasse vergoedde. Maar nu zeer eerbiedwaardige artsen tweede klasse reizen en niemand hen daarom minder acht, kan men dit ook doen op dienstreizen, en daarbij de zelfvoldoening hebben, dat men de berooide schatkist iets bespaart, terwijl den bureaucraat, die zich verbeeldt boven anderen te staan, als hij op Staatskosten eerste klasse reist, dit kinderachtige genoeg gaarne gegend wordt.

PINKHOF.

DE ZIEKENBRIEFJES IN HET GOOL. — Na Bussum werpt Huizen het juk der opgedrongen controleursdiensten af. De *Huizer Courant* van 2 November bevatte deze advertentie van de *beide* artsen te Huizen, H. H. VAN EYK en A. J. KRIJGER:

„Ondergeteekenden berichten hiermede, dat door hen vanaf 1 November 1918 geen ziekenbriefjes meer worden afgegeven, noch ten behoeve van uitkeeringsfondsen, noch ten behoeve van patroons. Eenige en algemeene kennisgeving”.

Patroons en uitkeeringsfondsen zullen ook hier spoedig tot de overtuiging komen, dat het zóó beter is. Het komt slechts op eensgezindheid der in een plaats practiceerende artsen aan.

PINKHOF.

INGEZONDEN.

AANVULLINGSBROODKAART VOOR ARTSEN.

Sinds begin Augustus heerscht in Schiedam, gelijk elders, de griep in zóó hevige mate, dat van de artsen, in het bijzonder van hen, die ziekenfondspraktijk hebben,

het uiterste wordt gevergd. Ik zelf heb dagen, waarop ik 120 tot 130 bezoeken heb af te leggen. Dit getal is met een zekeren factor te vermenigvuldigen, wil men komen tot het juiste aantal zieken. Daarbij komen de onrustige nachten, die zoo'n epidemie bezorgt: in de afgelopen week werd ik vier nachten achtereen er uit gehaald: éénmaal ging ik daarbij 4½ uur naar bed om er 7½ uur weer uit te moeten.

Daar het mij nu een paar malen was voorgekomen, dat ik 'snachts zoo flauw werd „als een kip”, vroeg ik aan het distributie-bureau een aanvullingsbroodkaart aan. Tot mijn groote verwondering en ergernis werd mij die geweigerd, omdat ik geen „zwaren spierarbeid verrichtte”. De directeur vergeleek zelfs zijn arbeid met de mijne: ook hij, op zijn kantoorrukje, verrichtte spierarbeid!! Mijn bewering, dat ik, als ik van 'smorgens tot 'savonds op de fiets patiënten bezoek, trappen opstijg, daarbij nog nachtarbeid, bijv. een moeilijke forcipale extractie, meer spierarbeid verricht dan welkē arbeider ook, baatte niet. Ook collega SIKKEL kon mij niet helpen. „Het is ons niet bekend, dat artsen op het platteland deze krijgen. Een poging onzerzijds bij den minister faalde”, luidde zijn antwoord. Ik had nl. er op gewezen, dat op het platteland vele artsen een aanvullingsbroodkaart hebben.

Ik meen goed te doen, deze opvatting, die èn de gemeente èn de staat in dit opzicht huldigen, in ons *Tijdschrift* kenbaar te maken. Is het niet ergerlijk, dat men den arts, die 'snachts toch geen ander eten kan klaarmaken, in dezen drukken tijd, waarin van hem bovenmenscheijk veel wordt gevergd, weigert het middel om te zorgen, dat hij niet „van de graat valt”? Als een werkman op een fabriek 'savonds een paar uren moet overwerken, weigert hij, tenzij hij een aanvullingskaart krijgt, waarvoor de patroon dan zorgt. Dit is geen praatje, doch een feit. En evenzeer weet ik uit persoonlijke relatie, dat ik, beter dan in den Haag, op de hoogte ben, hoe de plattelandici, m. i. zeer terecht, in dit opzicht anders worden behandeld dan hun collega's in de steden.

Kan onze Maatschappij in dezen niet voor ons optreden?
Schiedam, 1 November 1918.

D. RIS JZN.

DE SPECIALISTEN EN DE MAATSCHAPPIJ.

I.

Bij de ontwaking der specialisten ter behartiging van hun belangen, welke, naar met name in ziekenfondszaken actueel werd, grootendeels tegenstrijdig zijn aan die der huisartsen, bleken zij deerlijk in de knel te zitten. Zij waren in de afdeelingen en met de C. O., verminkt product van het wettig instituut, tegenover zich in de Maatschappij vrijwel tot machteloosheid gedoemd. Geen wonder, dat in den drang tot verzet tegen een oppermacht van huisartsen de specialisten aaneensluiting gingen zoeken! En dat zoo de specialistenkwestie geboren werd met haar scherpe kanten van heden.

Deze ontwikkeling is leerzaam. Maar het getuigt niet van ruimen blik, dat zoowel het hoofdbestuur als, nog wel in sterkere mate, de C. V. in de voorgestelde regelingen aan dit geschiedkundig karakter der specialistenbeweging als die eener oppositiepartij voor de toekomst zijn blijven vasthouden. Bestendig is het desorganiseerende plan van het hoofdbestuur van 1917, dat eenzijdig de specialisten zich wilde laten organiseren, omdat de huisartsen als „de groote meerderheid” organisatie niet van noode hadden. Tot nog toe is aldoor gebleken, dat het gevolg van het afzonderlijk houden der specialisten was een roep van dezen om waarborgen, die, zoo volledig mogelijk geëischt, aan den overkant als overdreven werden uitgekreten. Dit laatste ten onrechte: de specialisten, die niet als gelijkgerechtigde groep met de huisartsen konden meetellen, moesten natuurlijk in het defensief, waarop men hen bleef aanwijzen, een zoo groot mogelijke kracht verlangen.

De eenige goede oplossing is m. i. parallele organisatie der huisartsen en der specialisten en behandeling van beider zaken op denzelfden voet. Hoe beider organisatie dan in détail te regelen zou zijn, is bijzaak. Maar de samenwerking van beide groepen en de kracht